

ONSLUNDA KYRKBY

I ÖSTERLENS GRÖNA HJÄRTA.

Lövsalar möter vidöppna, böljande fält. Vild och orörd natur möter odlad mark. Kor och hästar i ha-garna. Rådjur, rävar och vildsvin i snåren. Och högt i skyn seglar gladorna, rovfågeln som Tomelilla kommun valt till sin symbol.

Det är ungefär här, i en trakt som bär på samma lågmälda lockelse som landskapet Umbrien, som ju kallas Italiens gröna hjärta – det är ungefär här, i gränslandet mellan skog och plog som det österlenska landskapet byter tonart.

Folkmängdskurvan för Onslunda kyrkby är u-formad. Från att ha fört en tämligen tynande tillvaron, håller den lilla, sedan medeltiden bebodda och en gång så betydelsefulla kyrkbyn, på att återerövas. Hus efter hus längs bygatan tas om hand. Det putsas och målas och lagas. Häckar klipps och trädgårdar återplanteras. Samma slags utveckling har vi bland annat sett i Borrby – för att inte tala om närliggande St Olof! Båda som i ett trollslag förvandlade från avfolkade glesbygdshålor till samhällen som sjuder av liv och aktivitet. Butiker av många slag, restauranger och caféer, livskraftigt föreningsliv, kulturevene-mang, skolor man satsar på – och människor, både från trakten och utsocknes, som söker en plats att bo och leva på, fjärran bilköer och trängsel. Antingen hela året runt eller mer sporadiskt, åtminstone till att börja med. Många är de som efter några år som fritidsboende väljer Österlen på heltid.

När jag själv bodde strax utanför byn i slutet av 1980-talet, nådde nergången sin botten. 375 själar var mantalsskrivna här 1990. Trettio år senare, 2020, var siffran uppe i 509. Nästan tillbaka på 1950 års nivå!

Det är kanhända lite ovanligt att börja en berättelse om ett hus med resonemang kring demografi. Men tecknen på att det är byarna ett litet stycke innanför kusten som går en ljusnande framtid till mötes är tydliga.

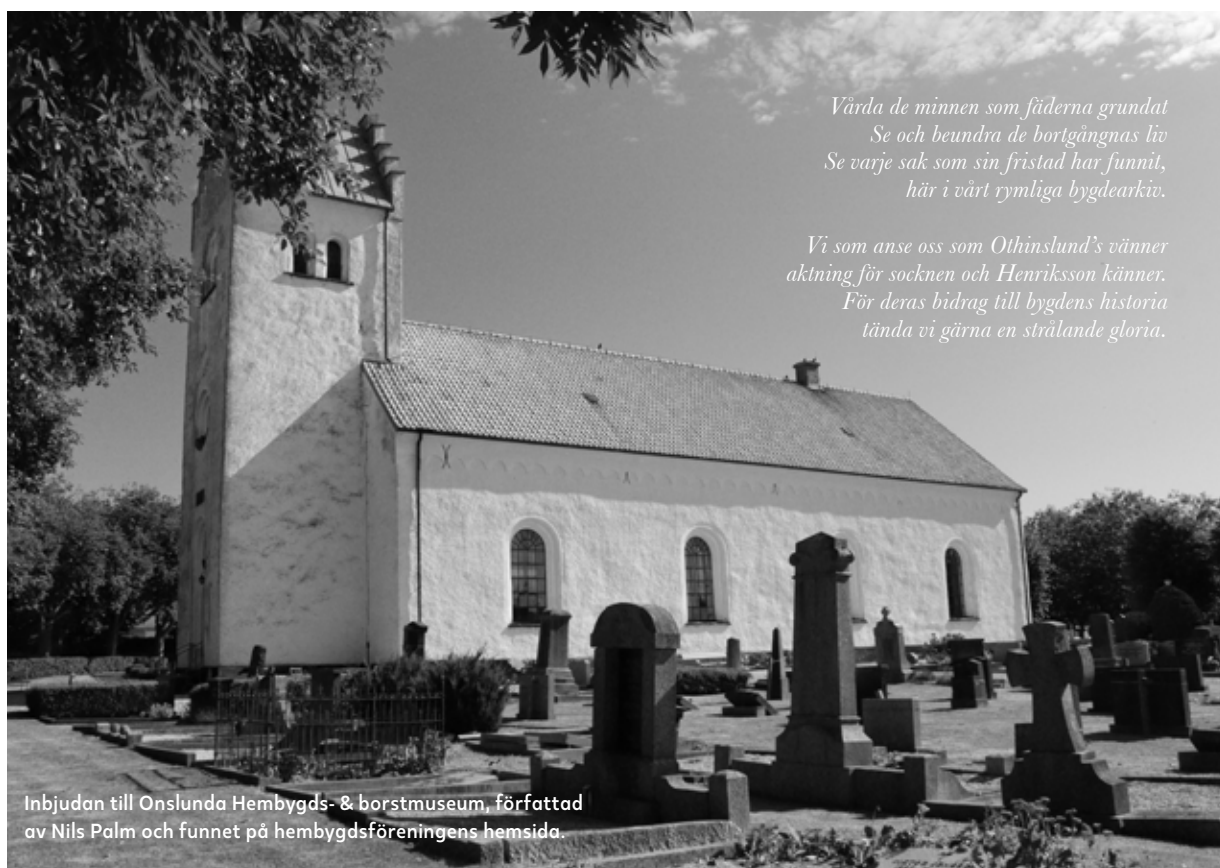
PAPPER, BLÄCK OCH FRAMTIDSTRO.

I en pärm, full av gulnat papper och sirliga signaturer, vilar husets historia. Här är det, svart på vitt: köpehandlingen från den 29 mars 1871. Skrivet med stålpenens karaktäristiska kurvor och prickar, på ett papper så sprött att man nästan borde bläddra med vita bomullshandskar.

Det är inte ofta ett hus bär på ett så väl dokumenterat förflutet. Från 1800-talets första avstyckningar och genom sekler av skiftet och förvärv – alltid med stämpel, sigill och omsorgsfullt språk. Ibland med inslag av juridiskt latin, ibland med förnamn och Ortsnamn som fortfarande klingar bekant i trakten.

Att huset en gång var lärarbostad märks än. Rakt över bygatan står den gamla folkskolan, byggd 1848, bara några år efter att folkskolestadgan infördes i Sverige. Då skulle varje socken hålla med både skola och lärare. Det var en tid av tro på bildning, framtid och allas rätt till kunskap. Det är samma anda man kan känna här än idag. Onslunda är en av få byar på Österlen som fortfarande har en levande skola – och med det: ett hjärta som slår, en framtid som spirar.

Kanske är det dags att låta byrålådan vila. De gamla handlingarna hör hemma på väggen, bakom glas och ram – som det kulturarv de är.

Inbjudan till Onslunda Hembygdsmuseum, författad av Nils Palm och funnet på hembygdsföreningens hemsida.

*Värda de minnen som fäderna grundat
Se och beundra de bortgångnas liv
Se varje sak som sin fristad har funnit,
här i vårt rymliga bygdearkiv.*

*Vi som anse oss som Othinslund's vänner
aktning för socknen och Henriksson känner.
För deras bidrag till bygdens historia
tända vi gärna en strålende gloria.*

Det är något vackert i att det här huset, vars historia började för 154 år sedan med skolläraren i byn, vilar i hörnet av Lärarevägen och Lantmannavägen. Vägnamnen själva bär spår av en annan tid, när Onslunda var ett samhälle i rörelse, med järnvägsstation, borstindustri och egen skola – och ändå är det just detta som ger byn en framtid.

Att Onslunda än idag har en skola i drift är ingen självklarhet. Men det säger något om byns livskraft och gör platsen särskilt lämpad för den som söker ett liv även bortom semestern.

Gatunamnen berättar byns historia.

*En enfärgad yta verkar orolig, en
mönstrad lugnande, ty betraktaren
påverkas ofrivilligt av det långsamma
förhållningssätt som ligger bakom.*

Josef Frank

En kaffekopp, en croissant, ett solstråk över bordet.
Här börjar dagen i stillhet, inramad av plank och mur. En ask
utanför planket sträcker sitt gröna parasoll över hörnet.

Från frukosthörnan ser man in i huset – eller är det huset
som rinner ut hit? Glasdörren till vardagsrummet står öppen
och ljuset flödar fritt mellan ute och inne. Här är gränserna
upplösta.

Innergården är mer än en plats. Den är en rytm, en rörelse,
ett extra vardagsrum under bar himmel. Från den första kop-
pen kaffe till kvällens sista glas i lyktors sken.

Huset har under senare år tjänat som ett älskat fritids- och weekendboende. Men allt är förberett för att kunna bo här året runt. De senaste fem åren har det genomgått en varsam och genomtänkt renovering. Nu söker familjen ett större boende – men lämnar efter sig ett nästan färdiginrett kapitel som väntar på sin nästa berättelse.

Köket är välutrustat och finurligt planerat, med ett formspråk som förenar funktion och förälskelse. Glasverandan är som gjord för två. Anemoner och fantasiblommor slingrar sig över väggarna – Sagoträdet, Josef Franks lekfulla mönster från 1940-talet, som inspirerats av de orientaliska livsträden. De gröna bladen och de små lila blommorna smälter samman till en fond mot vilken de större blommorna avtecknar sig, lugna och livfulla på samma gång.

HUSETS NYA KAPITEL

En grön oas mitt i byn.

En plats som sluter sig om en med varsam hand.

EN AIR AV LÄTTHET OCH LIVSLUST

Inredningen är okonventionell, färgstark, modern – och med tydlig kärlek till både tradition och form. Svenska och danska möbelklassiker, konstnärliga detaljer och textilier som vågar ta plats. Bruno Mathsons Lamino står beredd med sin fotpall, som gjord för att läsa eller lyssna. Det marockanska klinkergolvet i tvättstugan gifter sig lekfullt med Gripsholmsrutan i draperiets tyg.

I vardagsrummet, som badar i ljus sedan innertaket avlägsnades och en glasdörr togs upp mot innergården, vilar vinyl-skivorna i fulla lådor. Och vi som vuxit upp med dem, känner igen ett album på bara ett litet hörn.

En färgstark vägg, ett titthål mot trädgården, ett hem där design, funktion och personlighet får dansa tillsammans.

O nslunda blomstrade en gång som borstbindarby – ett hantverk där varje bybo kunde binda borstar i sin bod. Än idag lever arvet vidare, i hembygdsföreningens Borstmuseum där handsatta borstar fortfarande tillverkas i liten skala och där man kan gå på kurs i bortbindarhantverket. Där finns berättelsen om Mårten Larsson, kallad Borstkungen, den visionära fabrikören som gjorde borstbinderi till byns själ, och vars duktiga söner satsade på maskiner för framtiden.

Museet är ett arbetslivsmuseum i klassisk mening. Det visar inte bara teknik och föremål. Här får man möta både Alma Trapps lanthandel med doft av karamell och skolsalen med tramporgel och originalbänkar som nötts av generationer skolbarns knän.

Sovrummet är stort, med en hel garderobsvägg klädd i Viola Gråstens klassiska tapet "Romans".

Vardagsnära. Varsamt. Välkomnande.

Lågmält. Luftigt. Vilsamt.

*Ljusets gång.
Väderstreckens villkor.*

Trädgården bär på två väsen. Mot gatan ligger den öppna trädgården. Här doftar lavendeln i solgasset, rosorna bildar en gång att vandra genom, och höstane-monerna vagnar i vinden mellan körsbärsträd och syren. En klippt häck ramar in, precis lagom för att skapa en känsla av avskildhet utan att stänga ute världen. Här är det sol hela dagen – tills den rundar gaveln och kastar ljus genom vardagsrummets fönster uppe inock, och så småningom mjukt landar över innergården.

Den inre trädgården – innergården – ligger dold för insyn och är omgiven av mur, plank och huskroppar. Här är fikonträdet kung, omgiven av tomatplantor, dahlior och prunkande krukor. En hammock bjuder in till eftermiddagsläsning eller en gungande tupplur.

Det är sommarens vardagsrum, med frukosthörna i öst, lunch i skuggan och middag i kvällssolen. Från vardagsrummet öppnar en glasdörr rakt ut hit – övergången mellan inne och ute är sömlös. För barn eller hundar är det en trygg plats, sluten och lummig.

*Här måste man vada genom rosenhavet
till lavendelhörnet.*

Bakom draperiet göms tvättmaskin & torktumlare

*Grönt är skönt.
Gult... är inte fult.
Och lila används alldeles
för sällan!*

Badrummet har fönster att öppna mot trädgården - och plats för badkar om man som undertecknad inte kan vara utan.

Gästrummet - dit eftermiddagssolen når.

Lågmält. Luftigt. Vilsamt.

*Rummet är öppet ända upp inock. Här flödar
ljuset in genom många fönster med djupa nischer.
Och när solenvandrat runt husknuten.
landar den i vilstolens fårskinnsfamn.*

Onslunda kyrka ligger mitt i byn, omsluten av sin stilla kyrkogård och husen runt omkring. Här har människor i generationer döpts, vigts och begravts. Den nuvarande kyrkan byggdes i slutet av 1800-talet, men platsen har varit helgad långt innan dess – ja, kanske redan på förkristen tid. Själva bynamnet tros betyda "Odens lund", och i markerna söderut har det viskats om offerplatser och källor med helande vatten.

Den medeltida kyrka som en gång stod här revs för att ge plats åt något större – för folket i Onslunda var många då. Av det gamla återstår endast krucifixet från 1200-talet, nu hängande i korbågen, som ett eko från en annan tid.

Kyrkan berättar, stillsamt och orubbligt, om landsbygdens förvandlingar: från självägande bönder till arrendegårdar, från samlad bykärna till spridda årsringar av nybebyggelse. Och om hur kyrkbyar som denna, med sin historia, sin skola, sitt borstbinderi, kanske inte längre har järnväg, men har kvar något som är långt mer ovanligt: själ.

Stråhattsstämning & färgglädje.

Hönsgård i vardagsrummet?

Nej, bara på låtsas! Men någonstans på en drömsk lista över framtida tillägg står kanske ett pyttelitet hönshus? Några sprättande hönor – utan tupp – som bidrar med morgonägg och vardagsglädje. Möjligt, tillätet och alldeles förtjusande.

OMGIVNINGARNA. ÖSTERLENS DOLDA RYTM

Att Skåne är platt är det många som tror. Men här, här är det böljande, kuperat och genomdraget av åsar – och det är just det som gör varje tur till en upptäckt.

Runt Onslunda breder fälten ut sig som mjuka vågor, särskilt åt söder, där vägarna slingrar fram utan att bli raka. Dessa landsvägar, smala, kurviga och perfekta för cykel eller, för den riktiga känslan, en motorcykel. Kanske av märket Royal Enfield? En sådan hoj kan man provköra och köpa i Smedstorp där butiken Norrvalla finns, som även är en spännande vintage- och antikaffär.

Och så finns Onslunda Sten, naturreservatet några kilometer bort åt norr – en bokskog som både är kulturarv och naturminne. Här står de flerstammiga, knotiga bokarna kvar, födda ur skottskogsbuk och ålderdomlig hävd som skapade en unik skogstyp, sällsynt i Sverige. Reservatet befinner sig på byns gamla utmark – där djur betat, kvinnor hämtat ved och flusspat brutits under andra världskriget. I dag är det tyst och trädens stammar berättar om tid som gått och stadigt fortsätter vara.

För den som vill utforska mer finns Genväg Österlen – ett nätverk av gårdsbutiker, caféer, konst och design längs väg 1570, som förbinder Komstad i öster med Anklam i väster – ett landskap i sig, ett sätt att resa genom Österlen och vidare mot Färs härad i en rytm som är både stillsam och levande.

Kurvor. Kullar. Körglädje.

*Tegel, trä och fyra kvadratmeter gräsmatta.
Och en hel del kvällssol.*

Upplyst. Inbjudande. Innerligt.

*Kvällsbrisen. Ljuset från rummet.
Tystnaden som följer.*

Skymning. Spiseld. Stillhet.

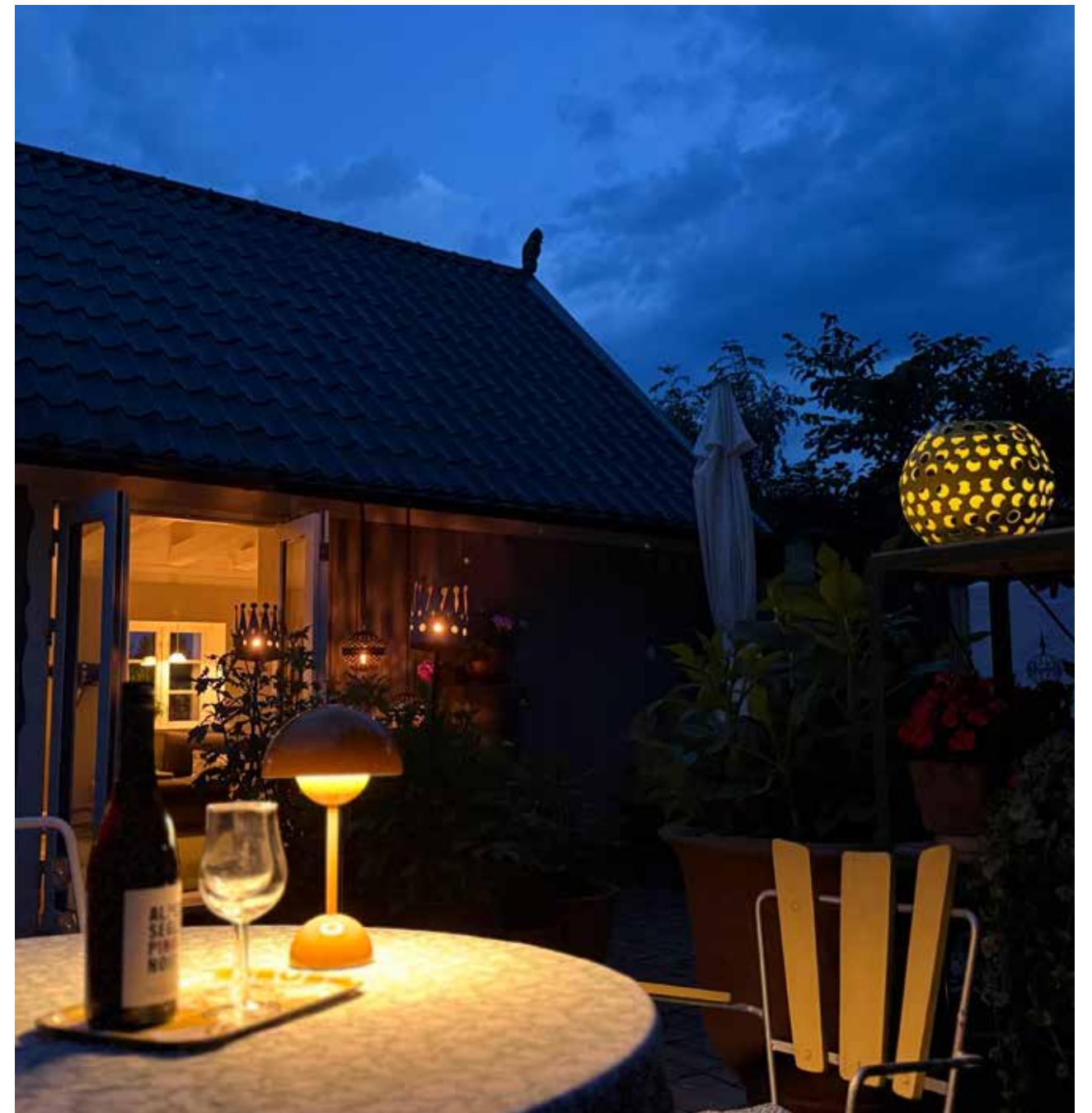
Sommarkväll. Samvaro. Närvaro.

Tryggt. Tyst. Hemma.

De sista binas sömniga kretsande upphör, svalornas silhuetter bleknar mot himlen, och luften blir tyngre, ljum och klar. Inne i köket tänds lamporna över det runda bordet.

Man går ut en stund, kanske barfota på stenväggen, för att hämta örter till kvällsmaten. På bordet vid hammocken står glas och flaska redo, medan lyktorna svajar lätt i vinden.

I sällskapsrummet glöder elden. Den ger värme, men också rytm, efterklang. En stilla stund för samtal, läsning eller bara vila, medan natten kommer smygande över byn.

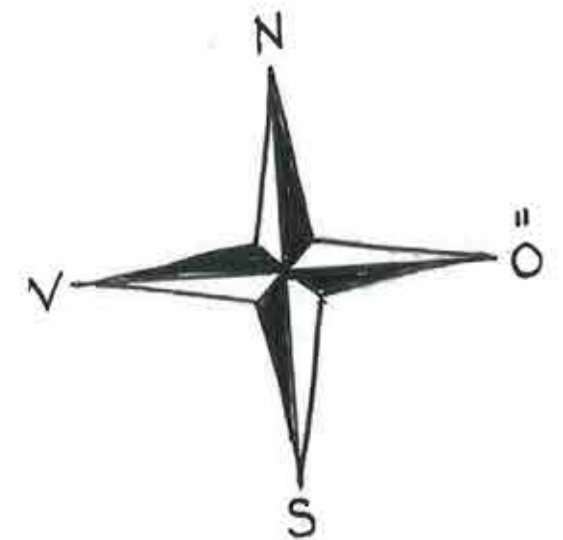
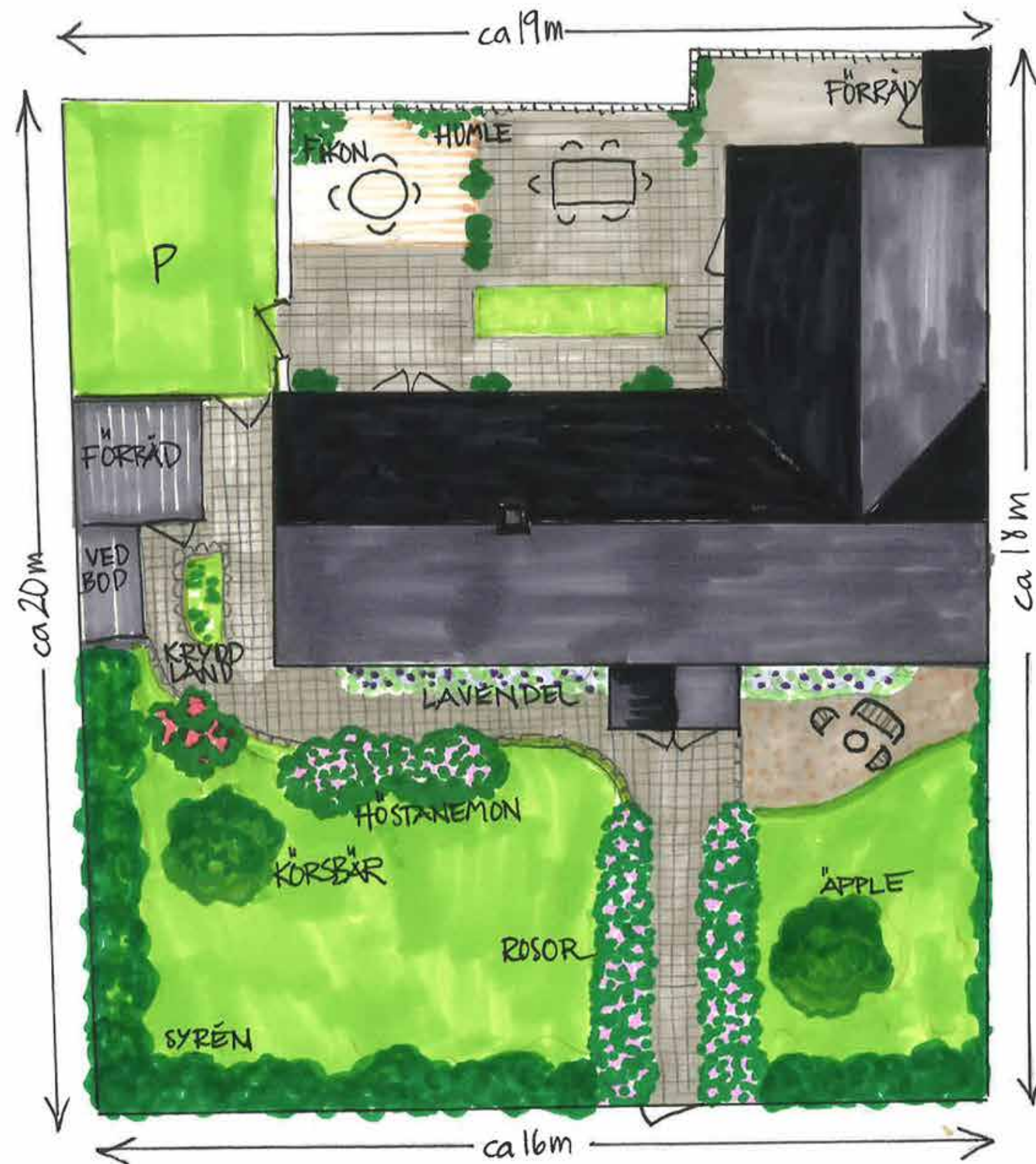
Från gatan ser huset tryggt och stilla ut. Det lyser i alla fönster. Det är ett kvällsljus som bär både vila och möjligheter – man skulle kunna bjuda in vänner till middag på innergården. Eller stänga dörrarna om sig, dra för gardinerna, och låta tystnaden ta vid.

*Det är nu huset är som vackrast.
I mötet mellan ute och inne, dag
och natt, ljus och skymning.*

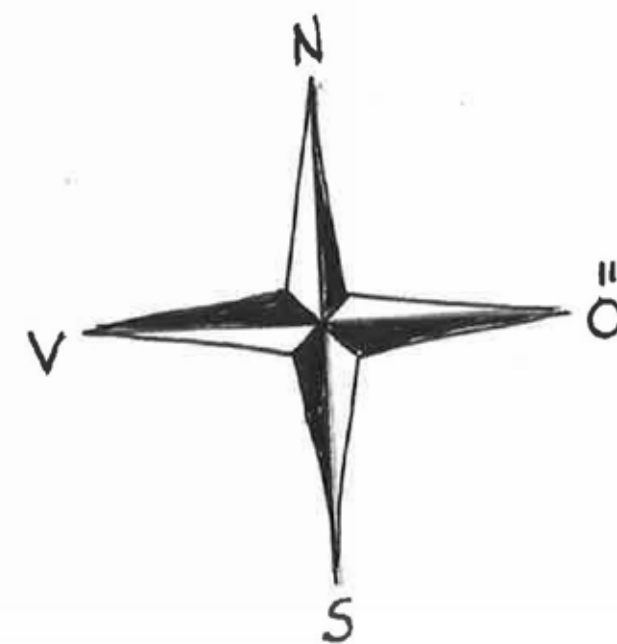
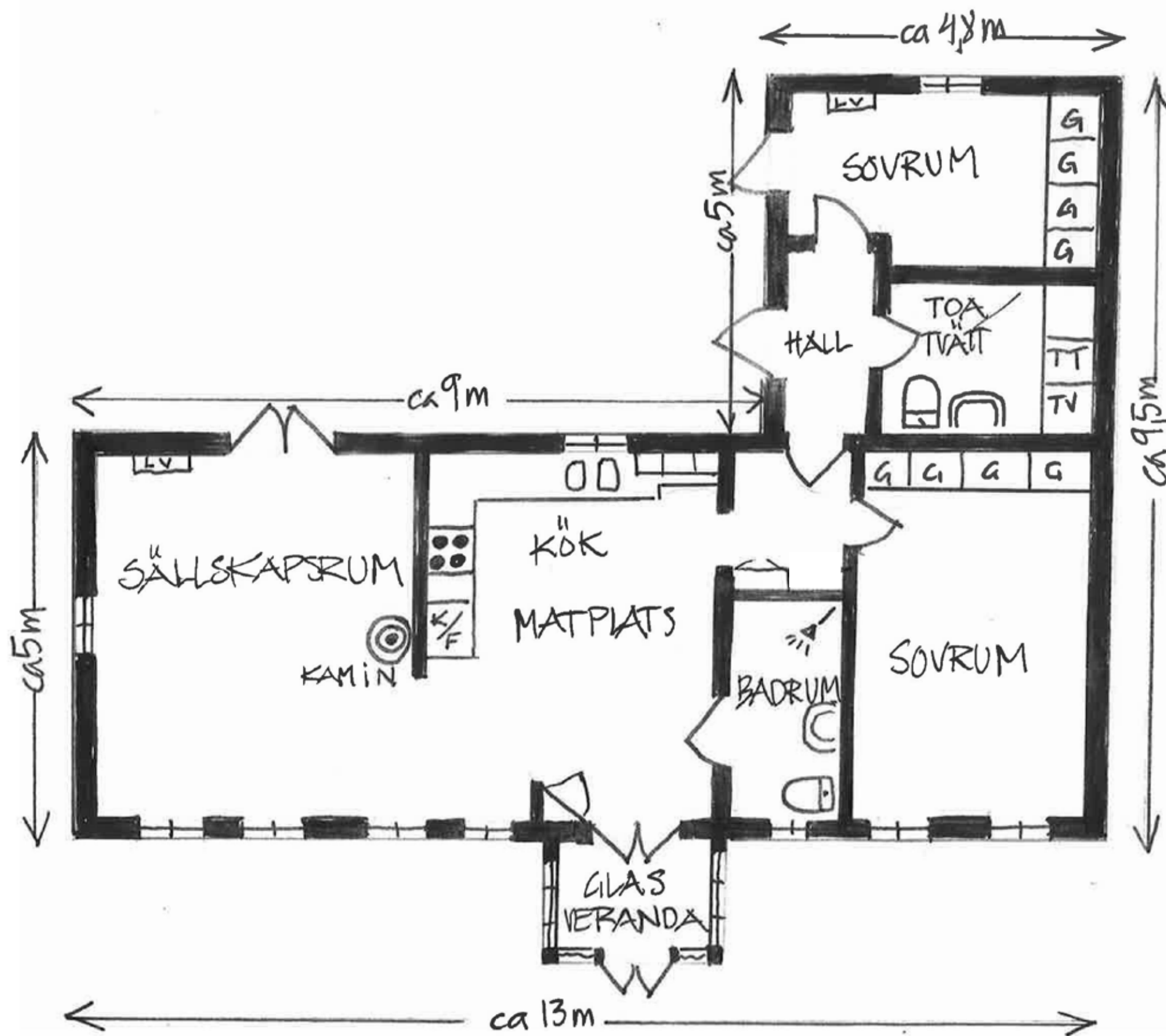
Ljuset möter natten. Elden möter svalkan.

UNGEFÄRLIG PLANRITNING TOMT ONSLUNDA KYRKBY

UNGEFÄRLIG PLANLÖSNING

ONSLUNDA KYRKBY

BRA ATT VETA OM BUDGIVNING.

Vid köp av fastighet, tomträtt eller bostadsrätt är varken säljare eller köpare bunden förrän ett skriftligt köp under-tecknats av båda parter. Innan dess kan säljare och köpare ändra sig utan att motparten kan ställa några krav.

MÄKLARENS ROLL VID EN FÖRSÄLJNING
Mäklarens roll är att vara en opartisk länk mellan säljaren och köparen. Mäklaren får därför inte vara ombud för någon av dem utan ska hjälpa båda parter. Budgivningen är inte reglerad i lag. Det finns inga i lag bestämda regler för hur en budgivning ska gå till. Budgivningen kan ske på många olika sätt. Ofta uppstår en budgivning spontant när det finns flera spekulanter på ett objekt.

OLIKA FORMER AV BUDGIVNING
I praktiken sker budgivningen oftast enligt två olika model-ler. Vid s.k. sluten budgivning får spekulanterna en viss tid på sig att lämna sina bud, vanligtvis skriftligen. Mäklaren redovisar buden för säljaren. Spekulanterna informeras inte om varandras bud. Vid s.k. öppen budgivning lämnas bud till mäklaren, som löpande redovisar högsta budet till säljare och till övriga spekulanter. Spekulanterna får då möjlighet att bjuda över varandra.

SÄLJAREN BESTÄMMER ÖVER BUDGIVNINGEN
Säljaren bestämmer i samråd med mäklaren om det ska vara budgivning och hur den i så fall ska gå till. Men sälja-ren är aldrig juridiskt bunden av några överenskommelser beträffande budgivningen, utan kan när som helst ändra formerna för budgivningen eller helt avbryta den.

MÄKLARENS UPPLYSNINGAR OM BUDGIVNINGEN
Spekulanterna ska informeras om hur en eventuell bud-givning kommer att gå till. Alla har rätt att få veta vilka förutsättningar som gäller och att få sakliga och korrekta uppgifter. Om säljaren har ställt upp vissa villkor för för-säljningen, ska mäklaren informera spekulanterna om det.

SÄLJAREN BESTÄMMER TILL VEM HAN VILL SÄLJA
och till vilket pris. Säljaren behöver inte sälja till den som lämnat det högsta budet. Säljaren är inte heller juridiskt bunden att sälja till det pris som har angetts i en annons eller på annat sätt under försäljningen.

Säljaren kan när som helst avbryta en påbörjad försäljning Det gäller även om han eller hon tagit hjälp av en mäklare. Säljaren är inte juridiskt bunden av ett löfte att sälja, inte ens om det är skriftligt, och kan när som helst ångra sig innan köpekontrakt skrivits.

Mäklaren får inte fatta egna beslut i fråga om försälj-ningen. Mäklaren kan inte ge några löften till någon om att få köpa utan ska göra klart för spekulanterna att det är säljaren som bestämmer. Mäklaren får dock ge säljaren sakliga råd i valet mellan olika spekulanter.

MÄKLAREN MÅSTE ALLTID VIDAREBEFORDRA BUD
Till dess att ett köpekontrakt är undertecknat av säljaren och köparen måste mäklaren ta emot och vidarebefordra alla bud till säljaren, även om buden inte lämnas på det sätt som bestämts. Det är bara säljaren som kan besluta om ett bud av någon anledning ska väljas bort; det kan inte mäklaren göra.

Mäklaren behöver inte ge en spekulant möjlighet att bjuda över någon annans bud Eftersom det är säljaren som helt bestämmer över bud-givningen har en spekulant ingen ovillkorlig rätt att få bjuda över ett lämnat bud. Men oftast ligger det i säljarens intresse att mäklaren låter spekulanterna höja sina bud.

SPEKULANTENS RÄTTIGHETER UNDER BUDGIVNINGEN
• Vem som helst kan ge ett bud muntligt eller skriftligt. Mäklaren och säljaren kan dock kräva att budet preciseras till ett bestämt belopp.

• Att en spekulant har lämnat det högsta budet ger inte honom eller henne någon rätt att få köpa.

• En spekulant kan i sitt bud förena priset med olika villkor.

• Den som lämnar ett bud är inte juridiskt bunden att stå kvar vid det; inte ens om det lämnats skriftligen.

• En spekulant kan inte räkna med att få fortlöpande infor-mation av mäklaren om hur budgivningen och försäljningen fortskrider.

• En spekulant har inte rätt att få veta vilka de övriga budgivarna är, vilka bud som lämnats eller vilka villkor som diskuterats med andra spekulanter.

INFORMATION TILL SPEKULANTER EFTER AVSLUTAD FÖRSÄLJNING

En spekulant har inte rätt att få annan information än att han eller hon inte fått köpa. Mäklaren framför alla bud till säljaren och upprättar en förteckning över buden. Budlis-tan lämnas till säljaren och slutgiltig köpare - med namn och kontaktuppgifter. Budgivare kan därför inte vara ano-nyma (men kan lägga bud via ombud, då är det ombudets kontaktuppgifter som lämnas ut).

FAKTA OM FASTIGHETEN

Byggnadstyp: skånelänga/gatehus i ett plan, delvis med oinrett loft/förrådsloft. Friliggande förråd och vedskjul.

Byggnadsår/renoveringsår:
Uppför 1871. Fortlöpande renoverat och ombyggt. Under nuvarande ägares innehav, från 2021 och framåt, bl.a genomgripande ombyggnad av kök och vardagsrum, delvis nya golv, delvis ny el samt allmänt underhåll. V.v se frågelista.

Storlek:
1) taxeringsinformation: boyta 65 kvm, biarea 50 kvm.

2) Användbar golvyta uppmätt i samband med framtagning av ritning, avrundat mått: b.v ca 80 kvm. Vind och förråd ej uppmätt. V.v se ritning.

Konstruktion: grundmurar av putsad natursten. Sannolikt urgrävd och gjuten s.k skånegrund. Mellan- och takbjälklag av trä. Stommar av murverk. Fasaderna av locklistpanel. Yttertak av plåt. Dubbelkopplade, spröjsade fönster. Nya fönsterdörrar. Självdragsventilation.

Inredning & utrustning:
Nytt kök med köksinredning från IKEA. Spis, fläkt, diskma-skin, kyl & frys. Bänkskivor av trä.

Tvättstuga med tvättmaskin och torktumlare, toa och hand-fat. Marockanskt klinkergolv.

Kaklat badrum, troligen från början av 2000-talet, med dusch, handfat och toa.

Golv: klinker i hall, badrum och veranda. Stavlimmat trägolv i ask i kök och vardagsrum. Vitpigmenterat furugolv i sov-rum. Laminat i gästrum.

Uppvärmning: två nya luft/luft värmepumpar. Elradiator i badrum. Ny, godkänd braskamin i vardagsrum.

Vatten & avlopp: kommunalt.

Övrigt: flera uteplatser i olika väderstreck. Parkering.

Fiberanslutning finns.

Pris: 1.650.000:- eller bästa bud

Fastighetsbeteckning & adress:
Tomelilla Onslunda 18:2
Lantmannavägen 19, 273 95 Onslunda.

Areal: 335 kvm
Taxeringsvärde: 576.000:- varav byggnad 336.000:-
Taxeringskod: 220, småhusenhet.
Pantbrev: 5 st om totalt 710.000:-
Servitut: inga inskrivna.

GABRIELLE MALMBERG
Holmavägen 53, 277 36 Vitaby
0708-669593
hus@gabriellemalmberg.se

A portrait of Gabrielle Malmberg, a woman with short blonde hair, wearing a dark top and a silver bracelet. She is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a bookshelf filled with books. A large, faint watermark of the letters 'GM' and the text 'GABRIELLE MALMBERG AB' and 'LEDAMOT MÄKLARSAMFUNDET' is visible in the upper left corner.

Jag är inget varumärke.
Jag tillhör ingen mäklarkedja.
I mer än 35 år har jag sålt hus
med själ och historia på Österlen.
Fiskarlängor och prästgårdar.
Kaptenshus och konstnärshem.
Ödehus och gamla möllor.
Gatehus och kringbyggda gårdar.

Människorna jag mött. Husen jag sålt. Alla har de inspirerat och utvecklat mig som mäklare och människa. Så mycket de lärt mig om byggnadsvård och bygdens historia, om trädgårdar och arkitektur! Och jag minns de allra flesta med stor värme.

Men det var inte fastighetsmäklare jag skulle bli när jag i mars 1987 ryckte in som levande telefonssvarare några veckor på Kiviks Fastighetsförmedling, min ställföreträdande pappa Mats Uppviks företag. Det skulle visa sig att jag funnit mitt rätta element. Att jag fortfarande, varje dag, gläds åt en ny arbetsdag, visar att den osynliga handen som tycks knuffa oss genom livet, såg till att jag från början hamnade precis där jag skulle!

Allt jag gör, gör jag helhjärtat. Jag har en ousinlig nyfikenhet på de hus och de människor som kommer i min väg och en glädje och stolthet i att göra mitt yttersta för dem mitt arbete berör. Och jag gör allt själv. Jag styr över när, var, hur och varför. Det är så jag får resultatet att stämma med visionen!